

Møter som berører oss

På medisinstudiet for mange år siden var jeg med på gruppeundervisning ved oslopsykehusene, ledet av erfarne leger. Vi fulgte våre veiledere fra den ene pasientstuen til den andre, og møtte personer med ulike sykdommer og helseplager – noen alvorlige, andre mindre alvorlige. Som studenter syntes vi at enkelte av veilederne var overmåte kvikke i sitt håndlag med pasientene. Jeg unnskyldte dem med at tiden var knapp og at de måtte være effektive. Vi skulle jo «videre til neste». Det var så mange pasienter å se. Så mye å lære i indremedisin.

Iblant gikk det galt og situasjonen ble mer pinlig enn pedagogisk; slik det var med professoren som uten unntak stilte seg opp ved fotenden av pasientens seng. Han håndhilste sjeldent, og snakket mer om de syke enn med de syke. Han kunne virke brysk, nesten hoverende – men dessverre var han ikke alene om det.

Andre lærere gjorde et bedre inntrykk. De håndhilste i det minste. Men én av mine mentorer glemmer jeg aldri: Bestandig satte han seg ned – «bed side» – og tok et godt grep om pasientens hånd. Han innledet samtalen med å takke for at vedkommende hadde sagt seg villig å stille opp til undervisning – og la seg

bli beglodd og undersøkt av en hærskare medisinstudenter. Denne legen valgte å eksponere færre pasienter for oss, men desto mer prioriterte og verdsatte han tiden som vi brukte på hver enkelt av dem.

Gang på gang ble jeg forundret over hvordan hans enkle, men faste og varme håndtrykk var i stand til å forvandle apatiske, ofte maktesløse blikk hos syke og sengeliggende personer til levende og håpefulle ansiktsuttrykk. Ikke bare fikk han god kontakt med pasientene. Gjennom disse øyeblikkene av berøring løftet han frem det beste i oss alle, studenter så vel som pasienter: Det var som om disse små øyeblikkene frigjorde en uforløst kraft i møtet mellom lege og pasient; en kraft som traff våre hjertestrenger og som hyllet oss inn i et meningsfullt nærvær – og som endret våre roller fra å være kjølige observatører til lyttende medmennesker.

Da semesteret var over, sa vår kloke lærer: «En god del av det dere har lært vil naturligvis gå i glemmeboken, men lov meg å huske én ting: Ta på pasientene. Hils på dem. Gjør det med et godt håndtrykk. Berøring er viktigere og mer helsebringende enn det dere er klar over.»

I Utpostens julenummer har vi bedt kolleger reflektere over møter som på en eller annen måte har berørt dem, gitt en aha-opplevelse eller skapt et vendepunkt; møter som de bærer med seg videre. Legene beretter om møter med pasienter, kolleger, situasjoner, livsfaser og ulike kulturer. Det handler om fornuft og følelser, skam og erkjennelse, sannhet og skjønnhet, oppturer og nedturer, tvil og tro, erfaring og lærdom.

I en travel arbeidshverdag kan mas og tidspress drepe våre fineste innskytelser, kvele våre sanselige inntrykk og frata oss muligheten til å dvele ved minneverdige møter. Iblant trenger vi tid og ro til å være ærlige mot oss selv og reflektere over livets viderverdigheter, over de små og store samtalene, erfaringene og hendelsene som former og elter oss, og gjør oss til dem vi er.

Bruk fridagene i juletiden til lese bidragene fra Per Fugelli, Pål Gulbrandsen, Dagfinn Haarr, Lisbeth Homlong, John Nessa, Pernille Nylehn, Aino Snellman, Ann Kristin Stokke, Harald Sundby, Liv Walseth, Per Fugelli og Olav Gunnar Ballo.

La deg inspirere, engasjere, overraske – og berøre.

Tom Sundar

